

Jackie a Maria

*Nejdřív byla láska,
potom přišla zrada*

Gill Paulová

Po tragické smrti svého manžela je Jackie Kennedyová přesvědčena, že už nikdy nenajde štěstí, utápí se v alkoholu a úzkostech. Naděje se objeví spolu s Arim Onassisem, zdá se, že by mohla začít znovu. Ale stále je tady operní diva Maria Callasová, která v Arim našla, po čem celý život toužila. A Maria se své lásky rozhodně nehodlá vzdát.

„Naprostě úžasné! Poutavý román, živě zachycující vrcholy a pády dvou pozoruhodných a komplikovaných žen, jejichž životy se protnuly překvapivým a destruktivním způsobem. Jackie a Maria je skvělá historická fikce.“

– Hazel Gaynorová, spoluautorka románu *Poslední Vánoce v Paříži*

Gill Paulová

JACKIE a MARIA

Gill Paulová

JACKIE a MARIA

Přeložila Věra Kotábová

metafora®

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

*Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude **trestně stíháno**.*

Jackie and Maria © 2020 by Gill Paul

Translation © Věra Kotábová, 2021

Czech edition © Grada Publishing, a. s., 2021

All rights reserved

ISBN 978-80-7625-519-7 (ePub)

ISBN 978-80-7625-518-0 (pdf)

ISBN 978-80-7625-163-2 (print)

*Barbaře Doukaové,
která mě inspirovala k napsání tohoto románu*

Ze všech myslících a cítících stvoření
jsme my ženy bytostmi,
s nimiž se na světě zachází nejhůře.
– EURIPIDES, *MEDEA*, 431 př. n. l.

**PRVNÍ
DĚJSTVÍ**

KAPITOLA 1

Hotel Danieli, Benátky, Itálie

3. září 1957

„Pojďte se mnou.“ Maria cítila, jak ji hostitelka táhne za loket tak umíněně, až málem upadla. „Chci vás seznámit s vašimi řeckými krajany: s Aristotelem a Tinou Onassisovými. To jsou oni.“ Ukázala na Mariu rukou a oznámila: „A *tohle* je Maria Callasová.“

Po letech se Maria rozpomínala na zdánlivou obyčejnost toho okamžiku. Když potkáte někoho, kdo vám převrátí celý život naruby a otřese jím tak, že už nic nebude stejné, mělo by vás varovat nějaké znamení, myslela si. V řecké mytologii by zaznělo zahřmění, nastalo by zemětřesení nebo zatmění slunce. Tehdy k ničemu takovému nedošlo. Byl slyšet jen šum zdvořilé konverzace, smyčcové kvarteto hrálo Schuberta a pod křišťálovými lustry cinkaly sklenky se šampaňským.

Maria o Onassisovi už samozřejmě slyšela. Podle toho, které noviny zrovna četla, byl buďto nejbohatším mužem světa a šarmantním hostitelem na své jachtě *Christině*, anebo kriminálním a námořním pirátem. Překvapilo ji, když zjistila, že je menší než ona, protože na fotografiích měl auru vysokého muže, ale líbilo se jí bezprostřední pobavení, které mu rozpoznala v očích, způsob, jakým pevně uchopil její ruku a sklonil se, aby ji políbil.

„Jsem poctěn, že se setkávám s nejlepší světovou sopranistkou,“ zněla první slova, která k ní pronesl.

„Snad jednou z největších...“ Přehánění ji vždycky znervózňovalo.

„Tak to jste asi jediná v téhle místnosti, která podceňuje své úspěchy,“ řekl a kývl hlavou směrem ke shromážděné společnosti. Byli tam herci a lvice společnosti, pár příslušníků královských rodů, směska politiků, ale jen málo lidí z operních kruhů, což bylo Mariino obvyklé prostředí. Lidé se kořili vévodovi a vévodkyni z Windsoru, kteří měli na hlavě koruny, jako by se vysmívali té, jíž se vévoda vzdal, když abdikoval z britského trůnu. Mezi hosty proploovala monacká kněžna Grace se sladkým úsměvem na tváři bez ohledu na podezřelou nepřítomnost knížete Rainiera, přičemž od jejich svatby neuplynul ještě ani rok. U baru flirtovala Elizabeth Taylorová se snědým mužem, který rozhodně *nebyl* jejím manželem.

Maria se rozesmála. „Tak tohle jsou prý nejvybranější Evropané,“ řekla a napodobila středozápadní přízvuk jejich hostitelky, příspěvatelky do společenského sloupku, která s oblibou seznamovala celebrity.

„Novinářům musí člověk samozřejmě na slovo věřit,“ odpověděl jí s úšklebkem Aristoteles a Maria se na něho usmála.

„Vy jste Mariin tatínek?“ zeptala se Tina Onassisová jejího manžela Battisty, který se tyčil za ní. Lidé si to často mysleli kvůli jejich třicetiletému věkovému rozdílu.

„*Suo marito*,“ odpověděl s náznakem popuzenosti. Anglicky skoro nemluvil, jen italsky, a tak Tina přepnula do italštiny, aby si s ním mohla povídat, zatímco Aristoteles hovořil s Mariou řecky.

„Stydím se, protože jsem vás nikdy neslyšel zpívat. Nejsem právě příznivcem opery. Vždycky mi zní, jako by na sebe pokřikovali dva italští šéfkuchaři a předháněli se, kdo umí lepší rizoto.“

Maria se zasmála. „Tak tuhle neznám. Víte, jak se jmenuje?“

„Nemám ponětí,“ řekl a široce se usmál. „Když mě jednou Tina vzala v Athénách na operu, v lóži jsem usnul. Aspoň tam měli pohodlná křesla.“

„Myslím, že časem zjistíte, že opery jsou tak rozdílné jako...“ Zarazila se, jak hledala vhodné přirovnání. „Vy děláte do lodní dopravy, že? Tak jsou rozdílné jako námořní trasy.“

Zatvářil se pochybovačně. „Ale umělečtější, aspoň doufám. A nehledě na své plechové uši bych si rád poslechl ten hlas, o němž básní všichni kritici.“

Skromně pokrčila rameny. „Obávám se, že zdaleka ne všichni. Už dávno vyčerpali všechny superlativy a teď přicházejí na má představení jenom proto, aby mohli něco zkritizovat. Nechci jim to moc usnadňovat, takže se každé představení co nejvíc snažím.“

„To je známá písnička: nejdřív vás vynesou do nebe a pak vás skopnou dolů.“

„Vy jste zažil něco podobného?“ Věděla, že před třemi lety ho v Americe uvěznili kvůli nějaké záležitosti související s jeho loďařským impériem a v novinách se objevily zrnité fotografie, jak mu někde na policejní stanici snímají otisky. Muselo to být pokořující.

Naklonil se k ní a Maria ucítila sladkou vůni sena, která patrně pocházela z doutníku zastrčeného v přední kapsičce saka. „Mezi námi je jeden podstatný rozdíl. Abych se dostal tam, kde jsem, vyžadovalo to jen pracovitost a pevnou vůli. Ale vy – vy máte zjevně talent od bohů.“

„Já taky pracuju docela tvrdě a musím být cílevědomá, pane Onassisi.“ To bylo sebepodceňování. Maria se učila libreta, celá odpoledne cvičila, a pokud večer neměla představení, četla si v posteli skoro do rána operní notové zápisy. Hudba byla celý její život. Na večírcích, jako je tenhle, se objevovala jen výjimečně.

„Jsem Aristoteles. Říkejte mi prosím jménem.“ Dotkl se její paže hned nad loktem, přesně tam, kde jí končila rukavice a kde měla holou kůži. „Tak kam mám přijít, abych vás slyšel zpívat? Budete mou průvodkyní světem opery.“

Usmála se. „Dám vám vědět, až budu zpívat v sále se zvlášť pohodlnými sedadly. Možná byste si mohl přinést vlastní polštářek.“

„Tak dohodnuto,“ řekl a pořád ji držel za paži.

Flirtoval s ní, třebaže její muž stál jen kousek vedle. Maria se obvykle nezdržovala s řediteli divadel ani se zpěváky, kteří se jí dvořili, ale tohle byla nevinná legrace a Maria se bavila. „Opravdu?“ škádlila ho. „Copak se neříká, že námořníkům nemají děvčata věřit?“

„Moji přátelé mi můžou svěřit svůj život a nepřátelé vědí, že mám řecký smysl pro odplatu – hádám, že jsem tedy důvěryhodný.“ Všimla si, že v těch svých bystrých očích má zlaté tečky.

„A co já? Myslíte, že vám můžu věřit?“ zeptala se.

„Když něco slíbím, vždycky to dodržím,“ řekl a zvážněl. „Na to se můžete spolehnout.“

Ta slova jí ještě dlouho zněla v hlavě.

KAPITOLA 2

Benátky

4. září 1957

Dopoledne po Elsině večírku se Maria vzbudila a zjistila, že má pod dveřmi hotelového apartmá zastrčený vzkaz, aby v jednu hodinu s Battistou přijala pozvání od Aristotela a Tiny na oběd v baru U Harryho. Protáhla se a podívala se na pozlacené hodiny na krbové římse – bylo skoro dvanáct. Obvykle se po probuzení naložila do vany s voňavou pěnou a pak si dala dlouhou snídani, ale Aristoteles něčím vzbudil její zvědavost. Čekala by, že nejbohatší muž světa bude vážný člověk posedlý penězi, ale místo toho s ním byla legrace.

„Battisto!“ zavolala. Její manžel si četl noviny na slunném balkonu s výhledem na Grand Canal. „Za hodinu jdeme na oběd.“

Bar U Harryho byl kousek chůze po nábřeží, takže se opozdili jen trošku. Majitel v bílém saku a černém motýlku je provedl podnikem kolem naleštěného dřevěného barového pultu do zadní části, kde se Onassisovi probírali jídelníčkem. Aristoteles vyskočil.

„To jsem rád, že jste dorazili,“ prohlásil italsky a políbil Marie ruku. Battistovi jí potřásl a potom ho poplácal po zádech.

„Prosím, posadte se. Všichni si dají Bellini? To je docela příhodné, když je pojmenovaný po operním skladateli.“

Přinesli jim vysoké sklenice s místním věhlasným koktejlem, který obsahoval šťávu z bílých broskví smíchanou s proseccem. Byl tak lehký a aromatický, až bylo těžké uvěřit, že obsahuje alkohol.

Maria se posadila vedle Tiny Onassisové, pěkné ženy s vlasy obarvenými na blond a tmavým obočím, která při pozorném pohledu sotva odrostla mladistvému věku, takže v jejím manželství s Onassisem byl očividně značný věkový rozdíl, stejně jako v případě Marii a Battisty.

„Jsem opravdu poctěná, že jste přišli,“ řekla Marie. „Jsem jedna z vašich největších fanynek. Řekl vám to Aristoto? Poprvé jsem vás slyšela, když jste v roce 1950 zpívala v La Scala *Aidu*, od té doby létám do Milána na všechny vaše premiéry.“

„Vážně?“ Maria byla dojatá. „To mi lichotí. Bydlíte v Athénách?“

„Máme domy po celém světě: v Athénách, Paříži, Nice, Monte Carlu, v Montevideu...“ Rychle protočila panenky, jako by na tom ani nezáleželo. „Ale Arista člověk nejčastěji zastihne na *Christině*. Je mrzutý, když má dlouho pod nohama pevnou zem.“

Battista mezitím Aristotelovi vyprávěl, že se snaží sehnat peníze na filmové zpracování *Medey*, v němž by Maria zpívala hlavní roli. Maria zadoufala, že jejich hostitel se nebude cítit povinován přispět.

„Jak dlouho už jste svoji?“ zeptala se Tiny a přelétala z ní pohledem na jejího muže.

„Celou věčnost!“ zvolala Tina. „Jedenáct let. Když jsme se brali, bylo mi sedmnáct a Aristovi čtyřicet, takže jsem asi byla ještě holka. Ale pak se nám narodily děti, a to člověk rychle dospěje.“

Udělala jeden z těch obličejů, který matky obvykle dělávají, jak si Maria všimla: měl vypadat trpitelsky, ale ve skutečnosti za tím byla hrdost. Byla by se raději dala do

řeči s Battistou a Aristotelem, ale věděla, že Tina čeká, že se jí na děti zeptá, takže to udělala.

„A kolik jim teď je?“

Tina se rozpovídala a Maria přestala dávat pozor. Všichni předpokládali, že nechtěla děti, protože se soustředila na kariéru. Ale nebyla to pravda. Po miminku bolestně toužila, jenže se jí nedařilo přijít do jiného stavu. Lékaři jí řekli, že má malformaci dělohy, takže otěhotnět bude velmi těžké, avšak nikoli nemožné. Bylo jí třiatřicet a uvědomovala si, že čas se jí krátí.

Zamrkala, protože si uvědomila, že se jí Tina na něco ptá.

„A jak jste se seznámili vy dva s Battistou?“ zopakovala Tina otázku.

Maria se usmála. „Zachránil mě před psaním obchodní korespondence a dostal mě tam, kde jsem teď.“ Začala jí ten příběh vyprávět. Aristoteles a Battista zmlkli a taky poslouchali.

Pro Mariu bylo těžké v opeře prorazit, protože na sbor měla příliš silný a zralý hlas, a navíc měla neobvyklou barvu hlasu. Potřebovala najít ředitele, kteří by byli ochotní podstoupit to riziko a svěřit jí hlavní roli, ale většina z nich to nechtěla riskovat, což nebylo při astronomických částkách, které uvádění opery stálo, nijak překvapivé. Maria se tedy učila zpívat v Athénách, kde strávila spolu se svou matkou a sestrou válečné roky, a pak se přestěhovala do New Yorku, kde měl sídlo své farmaceutické firmy její otec. Po více než jednom roce ponižujících konkurzů se jí podařilo získat hlavní roli, a sice *La Gioconda* ve Veroně. Ve věku třiatřiceti let se sama plavila přes oceán do Itálie.

„Byla to těžká doba,“ říkala Onassisovým. „Té mladé holce, která ani neuměla pořádně italsky, nikdo nevěřil, ale nějak se jí podařilo získat hlavní roli. Zpěváci mě na je-

višti mĳjeli, aniĳ by utrousili aspoň *buon giorno*, a vĳtšinu noci jsem odcházela domů sama.“

Nedodala, že v té době jí byl kus ženské. Vážila přes devadesát kilo, byla samé třaslavé maso a pupínky, nos měla na svůj obličej příliš velký a nosila brýle s masivními černými obroučkami a tlustými skly, bez nichž byla skoro slepá. Za svůj vzhled se styděla a připadala si divná, což byl další důvod, proč skoro neměla přátele.

„Ale zato jsem měla strážného andĳla.“ S úsmĳvem se obrátila k Battistovi. „Na jednom večířku krátce poté, co jsem do Verony přijela, jsem potkala tohohle muže a ten mě vzal pod svá křídla. Byl operním impresářiem a dali jsme se dohromady, protože nás spojovala láska k hudbě.“

Battista si vzal slovo. „Když Marie smlouva ve Veronĳ skonĳila, její otec chtĳl, aby se vrátila do New Yorku a začala pracovat jako sekretářka. Podle mě to bylo trestuhodné mrhání talentem. Navrhl jsem, že ji budu dalšího půl roku finanĳně podporovat, a v té době jsem ji představoval operním reĳisérům, které jsem znal, a snažil jsem se rozjet její kariéru.“

„To byla chytrá investice,“ poznamenal Aristoteles. „Vy jste získal krásnou ženu a svĳt obdivuhodný talent.“

Battista se široce usmál. „Mĳli jsme štĳstí. Jednou veĳer, když jsme se po veĳeři procházeli po mĳstĳ, jsme narazili na přĳtele Nina Catozza, reĳiséra benátské opery La Fenice. Na poslední chvíli ho nechala na holiĳkách sopranistka. Všude už visely reklamy na jeho inscenaci Wagnerova *Tristana a Isoldy*, lístky byly vyprodané, a jemu najednou chyběla Isolda. A tak jsem mu navrhl Mariu.“

Maria ho přerušila. „Nedovedete si představit, jak to bylo děsivé. Battista předstíral, že tu roli znám, přĳčemž je to jeden z nejtĳžších operních partů. Za týden jsem měla jít na hlasovou zkoušku s Tulliem Serafinem, oním